

1. Диктат:

2. Следећи текст препишите ћирилицом:

Tako sam živeo sam, bez ikoga svoga sa kim bih mogao iskreno da porazgovaram, sve dok mi se pre šest godina, u pustinji Sahari, nije desio kvar. Nešto se bilo polomilo u mom motoru. Pa kako pored sebe nisam imao ni mehaničara, ni putnika, rešio sam da sam probam da popravim jedan teški kvar. Bilo je to za mene pitanje života ili smrti. Vode za piće imao sam jedva za osam dana.

Prve noći zaspao sam na pesku hiljadu milja daleko od ljudskih naselja. Bio sam mnogo usamljeniji od bilo kog brodolomnika na splavu usred okeana. Zato možete zamisliti kako sam se iznenadio kada me je, u zoru, probudio neki smešan glasić. Skočio sam na noge kao gromom pogoden.

Antoan de Sent-Egziperi, Mali Princ

3. Пажљиво прочитајте следећи текст и одговорите на питања:

На истакнутом делу Калемегдана, на највишем бреду тврђаве, постојано стоји тријумфални споменик – Победник. Дело је чувеног вајара Ивана Мештровића. Представља победу српске војске над Отоманском и Аустроуграском империјом у ратовима вођеним од 1912. до 1918. године.

Историја каже да је Мештровић пројектовао фонтану на тему ослобођења Јужне Србије од Турака, која би стајала на Теразијама. По том пројекту у центру базена са водом, како је замислио, био би постављен петостепени стуб, симбол петовековног ропства под Турцима новоослобођених крајева. На његовом врху стајао би победник као весник тријумфалних битака. Споменички комплекс требало је да добије назив „Алегорија“.

Мештровић је 1913. године почео са радом, који је трајао осам месеци. Вајао је и обликовао у калупима свог и нашег победника у фискултурној сали основне школе у данашњој Улици Краља Петра Првог, у архитектонском одељењу Јелисавете Начић, прве жене архитекте у Србији.

Победник је делио судбину српског народа. Пред Први светски рат средишња фигура Победника стигла је у Чешку на ливење. Тамо је остао до краја рата. Споменик је свечано откривен 1928. године, поводом прославе десетогодишњице пробоја Солунског фронта и победе Србије у ратовима од 1912. до 1918. године. Мач у његовој десној руци симболизује победу, а соко у левој руци чувара слободе.

а) На којем истакнутом делу Калемегдана се налази споменик?

б) Ко је извајао споменик?

в) Где је првобитно требало да буде постављен споменик?

г) Шта представља петостепени стуб?

д) Шта наговештава Победник?

ђ) У којој просторији је Мештровић вајао победника?

е) Ко је Била Јелисавета Начић?

ж) Где је изливена фигура Победника?

з) Шта се славило 1928. године?

и) Шта на споменику симболизује слободу, а шта победу?

4. Речи из заграде напишите у одговарајућем падежу:

Име планине Тафелберг или Тејбл, како је још зову, и која је заштитни знак Кејптауна у _____ (Јужноафричка Република) у преводу значи „сто“, па није случајно што облаке које ветар често доноси на њен врх од 1086 метара, називају столњаком. Планина је део _____ (национални парк), а са _____ (њене падине) се пружа незабораван видик на Кејптаун и океан на крајњем југу Африке. До врха планине води жичара, а током шетњи на некој од 400 стаза можете наићи и на _____ (посебна врста) _____ (мале антилопе).

_____ (Југозападни део) Африке протежу се огромни пешчани бедеми. Јужноафрички Тафелберг са _____ (равни врх) отмено се надвија над _____ (главни град).

Лети се изнад врха планине често уздиже огртач од _____ (бели облаци). Испод врха се спушта дивна панорама пуна _____ (јединствено, дивље цвеће) на којој живи чак 1470 врста животиња.

5. Попуните табелу тако што ћете направити именицу и глагол од датог придева, као у примеру а):

ПРИДЕВ	ИМЕНИЦА	ГЛАГОЛ
јак	јачина	појачати
леп		
луд		
користан		
оштар		

6. Упишите одговарајуће глаголе (у облику презента, перфекта, и пасива):

УТВРДИТИ, ВРИШТАТИ, ИЗНЕНАДИТИ, ПРОВОДИТИ СЕ, ВРАТИТИ,
УЋИ, ОСТАТИ, УПЛАШИТИ СЕ, ПОБЕЋИ, ЗАЧУДИТИ

Неколико десетина младих људи који _____ на журци у дворишту једне од кућа у америчком граду Боксфорду, били су потпуно _____ када је група крава _____ у двориште и попила им пиво које је стајало на столу! Неколико девојака _____. Почеле су панично да беже и _____, па су младићи који су организовали весеље позвали полицију. _____ су били и полицајци који су убрзо стигли, јер су краве, упркос паници и вриштању, _____ потпуно мирне и попиле све залихе пива које су млади држали на једном од столова у башти. Убрзо затим, _____ је да је шест крава _____ од власника и таку су залутале на журку, али су оне после неколико минута _____ власнику, а весеље се наставило.

7. Пребаците реченице у индиректни говор, а подвучене речи замените енклитикама заменица и правилно распоредите у реченици, као у примеру а):

а) Новак је рекао Маји: „Немој да једеш колаче!“

Новак јој је рекао да их не једе _____.

б) Милан је рекао Павелу: „Показаћу ти нови мост кад будеш дошао у Београд“.

в) Мајка је рекла деци: „Не сметајте оцу!“

г) Сви су питали Стефана: „Где си купио телефон?“

8. Упишите глаголе у аористу:

- а) Не можемо више да вас чекамо, _____ (отићи) без вас.
б) Како они _____ (проћи) на испиту?
в) Неко _____ (рећи) да ће данас опет падати киша.

9. Препишите реченице тако што ћете употребити глаголске прилоге, садашњи и прошли:

- а) Залупила је вратима и излетела из куће.

- б) Чинио је добра дела и прочуо се по целом свету.

- в) Немој да једеш док стојиш!

10. Попуните реченице глаголима из заграде у одговарајућем глаголском облику:

- а) Ако _____ (не имати) састанак, Драгана _____
(доћи) кући раније.
б) Кад би човек знао где ће пасти, _____ (сести).
в) Да _____ (бити) Урош на твом месту, _____
(урадити) другачије.

**11. Опишите филм који сте гледали и који је на Вас оставио јак
утисак:**
